

Egidijus Čibirauskas, Zigmas Vaišvila. Stabdomas referendumo iniciatyvos vykdymas.
2025-10-30

Spalio 30 d. VRK turėjo išduoti Piliečių parašų rinkimo lapus ir sukurti prieigą prie elektroninės piliečių parašų rinkimo lapo formos VRK informacinėje sistemoje spalio 23 d. VRK sprendimu įregistruotai Lietuvos Respublikos piliečių iniciatyvai dėl privalomojo referendumo keisti Konstitucijos 23 straipsnio antrąją dalį – Konstitucija turi ginti ir asmens teisę atsiskaityti grynaisiais pinigais. Referendumo konstitucinis įstatymas nustato, kad pateikus skundą dėl tokio VRK sprendimo, iniciatyvos vykdymas stabdomas.

Spalio 29 d. skundą dėl dalies šio VRK sprendimo pateikė Referendumo iniciatyvinė grupė. Skundžiama sprendimo dalis dėl patvirtinto Piliečių parašų rinkimo lapų turinio ir tai, kad pasikeitus bankų veiklos reglamentavimui, bankai atsisako Referendumo iniciatyvinei grupei atidaryti šios politinės kampanijos vykdymo sąskaitą. Neturint sąskaitos banke, VRK neregistruoja Referendumo iniciatyvinės grupės savarankiška šios politinės kampanijos dalyve. Tad iniciatoriai negalėtų vykdyti savo veiklos – agituoti, gauti paramą ir iš jos apmokėti politinės kampanijos išlaidas, kurias kitaip apmokėti neleidžia įstatymas.

Paašikėjo, kad VRK nepasiruošusi tokiai teisiškai nesureglamentuotai situacijai. Referendumo iniciatyvinė grupė nėra nei juridinis, nei fizinis asmuo, dėl ko neturi ją identifikuojančio kodo ar numerio. Bankai lėšas įskaityt tik tuo atveju, jei gavėjas sutampa su sąskaitos numeriu. Todėl teismo prašoma išspręsti šį VRK neveikimą ir sureglamentuoti šią teisės spragą.

Teismo prašoma panaikinti ir Piliečių parašų rinkimo lapuose rinkėjus klaidinantį įrašą, kad rinkėjas gali pasirašyti tik vieną kartą. Tai prieštarauja 2022 metais priimtam Referendumo konstituciniam įstatymui, nustatančiam, kad rinkėjui pasirašius keletą kartų, vienas jų pripažįstamas.

Pats sprendimas dėl šios politinės kampanijos, kuria siekiama, kad Konstitucija gintų mūsų teisę atsiskaityti grynaisiais ir neverstų mus mūsų lėšas atiduoti bankų nuosavybei (mūsų lėšos banke yra banko, bet ne mūsų nuosavybė - mes tik turime reikalavimo teisę į šias lėšas) nėra apskųstas. Tad ši referendumo iniciatyva bus vykdoma, tik vėliau.

Spalio 30 d, nutartimi teismas nagrinėjimui priėmė tik tą skundo dalį, kuri tiesiogiai susijusi su sprendimu – dėl parašų lapo. Kita skundo dalis dėl negalėjimo grupei atidaryti sąskaitą banke nepriimta. Teks dėl to aiškintis kitais būdais.

Teismo posėdis – lapkričio 19 d. 11 val.

Tad referendumo iniciatyvos tęsimas, tikėtina, nuo lapkričio 27 d.

Todėl turime laiko dar geriau pasiruošti šiai referendumo iniciatyvai. Negaiškime ir registruokimės jos vykdymui, teikime siūlymus www.k23.lt, labas@k23.lt.